

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qualiter iuramentum dubium interpretandum sit. Punct. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

22. Quarto, iurasti non alienare bona Ecclesie sine licentia Papae vel superioris; poteris virgenter necessitate ea alienare, si superior adiri non possit, vt affirmat Siluester aliis relatis verbo *Iuramentum* 3. q. 4. Argumento legis tutor qui re-
 portorium ff. de administratione tutorum, vbi ex causa necessitatis potest tutor, administrare bona pupilli inuentario non confecto, quod alias necessitate cessante non potest.

23. Quinto: iurasti non petere beneficium à te renuntiatum, poteris illud accipere si tibi deuo conferatur cap. 2. de renuntiatione. Quia vt ibi notat Gloss. Abbas. m. 9. Antonius n. 4. Immolat. n. 2. Sanch. lib. 3. cap. 17. n. 4. Subintelligitur illud iuramentum ex causa tempore renuntiationis praesistente.

24. Sexto: promotus ad gradum licentiatum in aliqua vniuersitate si iurasti non acceptare gradum doctoratus in alia academia; subintelligitur ex vi illius licentiae; si enim velles gradum licentiatum iterum in alia academia recipere, gradum doctoratus in illa accipere poteris. Sic Abbas dicto cap. 2. de renuntiatione n. 11. Antonius Gomez leg. 22. Tauri num. 10. Sanch. illo cap. 17. num. 5.

25. Septimo renuncians sub Iuramento ius habitum, & speratum: subintelligi debet de iure, quod speras ex causa pro tunc existente. Vnde non censeri renuntiasse iuri ex noua causa & spe superueniente. Nam illud sperare non poteris. Sic Sanch. aliis relatis dicto cap. 17. num. 7.

26. Octaudo: iurasti non diuidere societatem; intelligitur, nisi socius sit rixosus, vel molestus. Ita relato Bartol. in leg. si conuenerit ff. pro socio, docet Siluester verbo *Iuram.* 3. num. 1. vers. & quarto, ex qua resolutione satisficit Siluester illi quaestioni: An pupillus prouocare possit socium ad diuisionem, leg. si pupillorum, ff. de rebus eorum, qui sub tutela, vel cura sunt. Respondet inquam intelligi debere, nisi habeat socium odiosum, vel molestum; Et ita affirmat explicandam esse clausuram apponi solitam in testamento, vt fratres diuidere non possint.

27. Nonò, iurasti stare mandato alicuius; intelligitur, nisi ipse immoderatum praecipiat, argumento cap. quinquauultis, de iurando cap. veniens eodem tit. Quapropter iurans stare sententiae arbitri; subintelligitur, nisi immoderatum praecipiat; & iurans stare dicto & Iuramento alterius de expensis, & interesse; subintelligitur si rationabiliter arbitretur. Et alia plura exempla subiicit Gutier. de Iuram. 1. p. c. 37. & n. 10. & 13. argum. legis si liberti. ita iurauerit ff. de oper. libertus, & l. 27. tit. 11. partit. 3. & leg. 24. tit. 4. partit. 3.

28. Quarta regula est: Iuramentum debet restringi, ne censetur factum in tertij prauidium. Habeat cap. venientes c. cum tuis, c. cum contingat, de iurando, & c. 2. eod. tit. in 6. c. quamuis partum de pactis lib. 6. Ratio est manifesta: quia Iuramentum alteri prauidicandum illicitum est; obligatio ergo non potest. Subiicit exempla; iurasti secretum alicui seruare, non teneris; quando est alteri nocium, sed poteris reuelare iis, qui prodesset, & non obesse possunt, textus in cap. hoc videtur 22. q. 3. sic Sanch. c. 17. n. 25. Azor. 1. p. lib. 11. c. 8. q. 6. Bonacin. tom. 2. diff. 4. q. 1. punct. 16. num. 2. sine. Item iurasti creditori non recedere à loco, nisi prius debitum illi soluas, vocatis à superiore quando soluere non potes, debes ad superiorem recurrere. Quia Iuramento prauidicare iurisdictioni superioris non poteris. At hoc intelligendum est, quando absque eius consensu expresso vel tacito Iuramentum praestitisti; eo quod in loco illo resideres absque eius licentia; vel casu, quo ex licentia illius resideres, non contraxisti debitum ex necessitate sustentationis, sed potius, vt in ludis & commellationibus infumeres; in hoc ergo casu Iuramento non recedendi à loco, prauidicare superioris iurisdictioni non poteris, secus verò si ex illius licentia illo in loco resideres, & ad vitam degendam debitum contraxisti; quia tunc ipse superior tacite Iuramento consensum praestat. Sic Siluester verbo *Iuramentum* 4. q. 6. circa fin. Sanch. lib. 3. c. 17. n. 11. Suar. tom. de Religione lib. 2. de Iuramento c. 34. n. 7.

PUNCTVM XV.

Qualiter Iuramentum dubium interpretandum sit.

SUMMARIVM.

- 1 Si dubius es, an Iuramentum emiseris, non obligaris.
- 2 Si de intentione iurandi dubites, certus verba Iuramenti protulisse, obligaris.
- 3 Si dubium sit licite sit materia, consulendus est superior, si adiri potest.
- 4 Si dubites, an executioni mandatum sit, vel res sint notabiliter mutatae, obligaris.

Hæc difficultas decisa est, 1. p. tra. 1. diff. 3. de conscientia dubia à punct. 9. & sequentibus, sed ibi dicta breuiter in praesenti praestringemus. Multiplex dubium esse potest. Primò dubitare potes, an Iuramentum emiseris. Se-

cundò, an habueris intentionem iurandi. Tertio, an eadem supra materiam capaces. Quarto, an executioni mandatum sit? Vel res notabiliter mutatae.

1. Si dubites an votum, seu Iuramentum emiseris, communis sententia affirmat, & bene; te non esse obligandum, quia in tui fauorem stat libertatis possessio, quæ certo restringenda non est, dum vinculum Iuramenti dubium sit. Quæ ratio probat non solum cum est dubium negatiuum, ita vt in neutram partem valeas producere assensum; sed etiam quando est positiuum, esto te magis inclines, votum emisisse; dummodo pro contraria parte non desint probabiles rationes, votum non esse emissum; quia semper est vinculum dubium, quo tua libertas attingi non debet. Sic Sanchez aliis relatis, lib. 1. in Decalogum cap. 10. num. 36. & lib. 4. cap. 1. num. 16. & lib. 1. de sponsalibus diff. 9. num. 11. Idem est in sensu iuratorio, & non iuratorio accipi; dubitas tamen in quo sensu illa acceperis. Quia semper est possessio pro tua libertate, quæ absque certo vinculo non est absoluta & certo restringenda. Sic Alecius in rubrica de Iuram. num. 5. Caietanus 2. 2. quaest. 89. art. 7. Couarruias de pactis, 1. p. §. 2. num. 2. sine. Suarez lib. 2. de Iuram. cap. 33. num. 3. Et probat textus in cap. clericus de iurando. Vbi Pontifex in illis verbis praemittit pro idem Iuramentum, interpretatur non iurare deuo, neque antiquum Iuramentum ad nouam materiam extendi; cum tamen verba sint facta dubia; possente in alio sensu interpretari.

2. At si de intentione iurandi aut te obligandi dubitas, certus tamen verba Iuramenti protulisse, teneris Iuramento. Quia non es praesumendus fictionem commississe, ne delinqueret praesumaris, quod verum habet; etto coactus iuraueris, vt latius dixi illa diff. 3. punct. 10.

3. Quod si dubites, an Iuramentum sit de materia licita vel illicita; superiorem consulere debes, si adiri potest, puta ipse loco Dei, cui est Iuramentum praestitum, succedit; ac proinde soluere debet, quid Deo gratum sit, si verò superiore consulto adhuc dubium perseuerat, excusaris à Iuramenti executione. Quia Deo grata non est executio, quæ periculum turpitudinis continet, dixi punct. 11.

4. Verum si dubites, an executioni mandatum sit Iuramentum, vel an res sint ita notabiliter mutatae, vt te ab illius executione excusent; teneris Iuramentum excipere si dubium vincere non potes. Quia ab obligatione certa non est equum, vt excusari ob causam dubiam. Suarez lib. 2. de Iuram. c. 33. num. 7. & 8. Hinc fit, si iurasti ingredi religionem minorum audis pedibus incedentium, incurristi morbum gallicum, vel alium grauem, quo durante excusaris à Iuramento; si resistens ad praesentiam sanitate dubites, possint onera religionis subire ob infirmitatem praeteritam, teneris sane. Quia obligatio est certa, quam excutere non debet excusatio dubia. Sic Sanch. lib. 4. de voto cap. 16. num. 37. relato. Mannel. Rodriguez 2. tom. sum. cap. 95. num. 5. Affirmante laborante illo morbo gallico nunquam censeri ad praesentiam sanitatem restitui; ac proinde, qui semel in illum incidit à voto suæ religionis excusatur.

DISPVATIO III.

De Iuramenti relaxatione, irritatione, & commutatione.

IRRITATIO Iuramenti est actus, quo superior omnino auferit obligationem à subdito: differt à dispensatione, seu relaxatione, Primò; quia relaxatio est actus Iurisdictionis temporalis, vel spiritualis in subditum, irritatio verò est actus potestatis dominatiuae. Secundò: quia irritatio ad sui valorem nullam causam expostulat. Relaxatio verò sine causa nulla est, à commutatione verò differt tam irritatio, quam relaxatio. Quia irritatio ne & relaxatione extinguitur, aut suspenditur Iuramenti obligatio. At commutatione non extinguitur, sed in aliam materiam transfertur, in his omnes Doctores conveniunt.

PUNCTVM